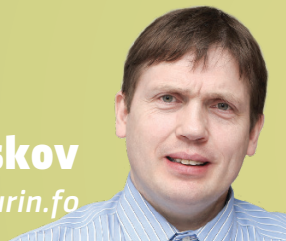

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

HAR PENGARNIR FÓLKIÐ FLYTA

Við 14 atkvøðum ímóti og 11 atkvøðu fyri feldi Løgtingið í gjár uppskotið hjá Tjóðveldi um upplýsing um privatan stuðul til politiskar flokkar, løgtingslimir og valevni.

Tjóðveldi heldur, at allir flokkar og valevni eiga at almannakunngerá, hvørjar figgjartilgar stuðlar tey hava. Víst verður á vandan við, at stórar fyrirkur kunnu fáa valdið á politiskum flokkum.

Tjóðveldi gjørdi eisini eina roynd í 2014 at fáa hetta uppskotið samtykt. Eyðvitað hevði verið lættari, um flokkurin eisini royndi tað í seiansta valskeiði. Tað hevur flokkurin

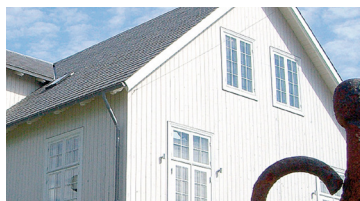
kanska gjørt – uttan at tað bleiv aktuelt sum eitt lógaruppskot. Og so iðin, sum Javnaðarflokkurin stuðlaði málinum í tinginum í gjár, so má tað hava verið Framsókn, sum ikki hevur viljað havt tað málið framt. Ella var eingin roynd gjørd kortini?

Tað ber altíð til at skjóta flokkum í skóvarnar, sum júst hava sitið í stjórn, við at spyrja teir, hví teir ikki settu málið fram, tá teir sótu í stjórn. Og sjálvandi gjørdi andstøðuflokkarnir tað. Tí tað svarið er eisini áhugavert

Hinvegin er tað rættiliga áhugavert, at ávísir flokkar eru so hart ímóti, at gjøgnumskygni

verður í politisku flokkunum soleiðis, at veljarin veit, hvør letur stuðul til hvønn. Og ikki sørt áhugavert eisini, at aðrir flokkar halda hetta vera so neyðugt.

Men uttanumtosið í orðaskiftinum á tingi í gjár var øgilt um, hvønn skaða eitt slíkt lógaruppskot kann gera. Og skotið varð við skørpum, bæði eftir privatum fjølmiðlum, Kringvarpinum og øðrum, sum mótstøðufólkini hjá Tjóðveldi hildu hava nógv størri ávirka á, hvør verður valdur á ting, enn teir møguliga loyniligu figgjartilgar stuðlar, ið summir flokkar kanska hava.

Aksel V. Johannesen mælti til, at forboð varð sett vinnufyrirkum at stuðla politiksum flokkum. Tí vinnufyrirku hava ikki eina politiska hugsjón.

Christian Andreasen spurdi,

um so fakfeløg heldur ikki skulu kunna stuðla flokkum sum tey gera í Danmark.

Veljarin hevur í øllum førum ikki ánlisi av, hvat vendir upp og hvat vendir niður. Sjálvandi skulu vit ikki bara kopiera lógir úr øðrum londum. Men tað er rættiliga áhugavert, at onnur lond hava slíkar skipanir – sum okkara ting ikki metir neyðugar.

Merilutin á tingið heldur í øllum førum ikki í hesum málið, at pengarnir fólkíð flyta.

➡ **Fólkið skal einki vita um, hvør rindar politikarum pengar**

Samhaldsfesti enn einaferð

Bozena Rasmussen

Eg havi skrivað fleiri lesarabrøv um støðuna hjá okkum pensjónistum, sum fola seg illa viðfarnar av lógini frá 2009, har politikar settu 40 ár í Føroyum fyri at fáa útgjald úr samhaldsfasta við fullum útgjald.

”Forskelsbehandling” hoyrir ikki heima í nútímans samfelag. Tað er ikki loyvt aftan á 2000, tá Føroyar viðtók Europeisku mannrættindakonventión. Borgarar skulu viðgerast eins, eingin munur millum borgarar. Men tað hava politikarnir ikki sæð ella vitað um konvensjónina ella er tað feilurin?

Hvat er hvat, er líkagildigt fyri okkum!

Vit hava skapt Samhaldsfasta/AMEG saman við øðrum, men fingi ikki ágóðan av grunninum. Tað vóru onnur, sum ikki guldu inn og slett ikki búðu í Føroyum møguliga í sama tíðarskeiði, tá grunnurin bleiv til. Tí er tað lógið, at ein skal stríðast fyri endurgjaldi!

Lógin frá 2009 er broytt í 2018 takkað okkara eldhuga at kempa

fyri okkara rætti. Frá 2018 fáa øll fult útgjald eisini tey, sum ikki hava búð í Føroyum 40 ár. Men fyri tey árinum ímillum 2009 til 2018 skyldar grunnin okkum, grundað lóg frá 2009, sum sigur, at bert tey, sum hava búð í Føroyum 40 ár, hava rætt til fult útgjald. (Hetta samstundis sum lógin um Samhaldsfasta einans hevði verið í gildi í 18 ár.)

Vit eru umleið 300, sum hava hesar trupulleikar. Tað eru tey, sum eru fødd 1. juli 1942 og 8 ár fram. Men fyri tey sum hava fleiri pensjónir, týðir tað ikki so nógv, men hjá teimum sum bara hava fólkapensjón, ger tað ein mun at fáa endurgjald fyri árinum 2009 til 2018. Tí hava vit fyrirligið at gjalda endurgjald til tey, sum søkja um endurgjald eftir umsókn.

Landsfelag Pensjónista hevur eisini stuðlað okkum í okkara kravi. Vit hava gildið inn og arbeitt í Føroyum, vit hava uppfyllt okkara skyldur, so vit hava rætt at fáa endurgjald, vit hava rætt til at fáa okkara part av kakuni. Plikt fylgir rætt!

Vit hava verið í Figgjarnevndini í 2019 áðrenn tann nýggja AMEG lógin varð samtykt. Svarið frá politikarunum var, at 35 milliónir vóru ov nógv, um allir søkja um endurgjald.

Í mínum hugaheimi er tað einki argument!

Tí í grunninum er ríkiligt við pengum.

Tann nýggjan lóg um AMEG/samhaldsfasta frá 2019 fáa nú einhvør, sum býr í Føroyum í 15 ár eisini uttan at gjalda inn í grunnin. Tað er ein tilpassing til ta Nordiska Sosialu Konvensjónina.

Tað eru ikki húsmøður, eg tosi um, men fólk, sum tjena meiri enn gjøgnumsnit, og ikki gjalda ikki inn í grunnin, men búgva í FO og eru tilmeldað hjá kommununi í Føroyum.

Ein skal bara verða tilmeldaður fólkayvirlitið. Tað er tað einasti krav!

Í Danmark er tað ATP, sum hevur somu funktión sum AMEG, men har er útgjald persónlig tvs. at tann sum hevur gildið inn, fær tað, sum hann/hon hevur spart upp.

Tann gamla pensjónsskipan verður avlýst av nýggjan í 2020, gerið tí reint borð, gamla rokn-ingar skulu gjaldast innan nýggja skipan kemur. Tað er síðsti kjansur!

Vit ætla aftur at vitja figgjarmálarráðharran og figgjarnvndina við hesum máli. Nú aftaná valið eru har aðrir, sum hugsa øðrvísi.

Vit krevja okkara rætt – END-URGJALD fyri árinum 2009 – 2018; vit eru so heldig at liva í einum demokratiska samfelag.

Jan varðveittir stjørnuna

Søllerød Kro, sum føroyingurin Jan Restorff stjórna, var í gjár ein av teimum matstovunum, sum varðveitti sína Michelin stjørnu.

Á tiltaki í Tróndheimi seinnapartin í gjár lutaði Michelin stjørnur út til norðurlendsku matstovurnar, ið skarða framúr. Stóra samtalevnið her heima hevur verið, at Koks varðveitti báðar stjørnurnar og fekk lagt grøna heiðurin fyri burðardygd aftrat avrikslistanum.

Men eisini Søllerød Kro varðveitti sín Michelin-status í gjár. Søllerød Kro fekk eina stjørnu, og hetta er sostatt 14. árið á rað, at Søllerød Kro kann kalla seg Michelin matstovu.

– Vit eru errin og glað fyri, at krógv-in aftur í ár - og fyri 14. árið á rað - er við í Guide Michelin við einari stjørnu, skrivaði Jan Restorff á Facebook eftir Michelin útlutanina.

– Takk til øll teirra, sum eru við í gerandisdegnum, familju, eigarar, veitarar og so framvegis, sum gera hetta møguligt - og ikki minst trúföstu gestirnar, sum vitja krógvina ferð eftir ferð, skrivur Jan Restorff.

➡ **Koks fekk eina stjørnu afturat**
NØVN SÍÐA 6

➡ **Skulu hava nýtt sjúklingahotel**
TÍÐINDI SÍÐA 9